

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Agnieszka Piotrowska (sprawozdawca)

SSN Karol Weitz

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy
Państwowe Nadleśnictwo S.

przy uczestnictwie M. C., J. D., H. D., M. W., M. W., M. W. i J. Z.

o zasiedzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 27 maja 2020 r.,

zażalenia uczestników na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 9 października 2019 r., sygn. akt III Ca (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 9 października 2019 r. wydanym na podstawie art. 373 w zw. z art. 370 i art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Okręgowy w N. odrzucił apelację uczestników J. D., H. D., M. W., M. W., M. W. i J. Z. od postanowienia Sądu Rejonowego w N. z dnia 8 marca 2019 r., jako wniesioną po upływie ustawowego terminu.

W zażaleniu zawodowy pełnomocnik procesowy adw. K. K. zarzuciła naruszenie art. 130 § 1 k.p.c. w zw. z art. 126 k.p.c. przez zaniechanie wezwania jej jako pełnomocnika uczestników do wyjaśnienia wątpliwości co do zakresu reprezentacji i do sprecyzowania treści wniosku o doręczenie odpisu postanowienia wraz z uzasadnieniem oraz art. 130 § 1 k.p.c. w zw. z art. 86 k.p.c. w zw. z art. 143

k.p.c. poprzez pominięcie, że uczestniczka M. C. występuje w niniejszej sprawie jako kurator dla nieznanych z miejsca pobytu M. W., M. W. i M. W. W ocenie pełnomocnik, doszło także do naruszenia art. 130 § 1 k.p.c. przez jego niezastosowanie i niewezwanie pełnomocnika do przedłożenia pełnomocnictwa uczestniczki J. Z. uprawniającego do działania w jej imieniu w postępowaniu, a także art. 130 § 1 k.p.c. w zw. z art. 65 § 1 k.c. poprzez niedokonanie wykładni oświadczenia złożonego przez pełnomocnika we wniosku z dnia 8 marca 2019 r. Formułując te zarzuty, wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i jego uchylenie w całości, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Z akt sprawy wynika, że adw. K. K. działała przed Sądem Rejonowym jako pełnomocnik procesowy uczestników postępowania M. C., J. D. i H. D. (k. 206, 207, 208 i 349 akt). Składała pisma procesowe wyłącznie w imieniu tych trzech osób, co jednoznacznie akcentowała (por. k. 239, 245, 321, 336, 362, 375 akt sprawy). Kolejna uczestniczka J. Z. zamieszkała w Kanadzie, ustanowiła ją tylko pełnomocnikiem do doręczeń na terenie Polski (k. 246 akt). Uczestniczka M. C. została ustanowiona kuratorem dla nieznanych z miejsca pobytu uczestników M. W., M. W. oraz M. W. (k. 304 akt). Nie udzielono adw. K. K. pełnomocnictwa do reprezentowania tych nieobecnych osób w niniejszej sprawie.

Postanowieniem z dnia 8 marca 2019 r. Sąd Rejonowy uwzględnił wniosek Skarbu Państwa Państwowego Gospodarstwa Leśnego o zasiedzenie bliżej opisanych nieruchomości. W dniu 8 marca 2019 r. (data stempla pocztowego) uczestniczka M. C., działając przez swojego zawodowego pełnomocnika procesowego adw. K. K., złożyła wniosek o doręczenie jej odpisu postanowienia z uzasadnieniem (k. 526 akt), co nastąpiło do rąk tego pełnomocnika w dniu 10 kwietnia 2019 r. (k. 538 akt). W apelacji wniesionej w dniu 18 kwietnia 2019 r. (k. 540-550 akt) adwokat wskazała, że działa w imieniu wszystkich siedmiorga uczestników postępowania, dołączając do apelacji pełnomocnictwo udzielone jej przez J. Z. (k. 557 akt).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do przywołanego w zażaleniu art. 130 § 1 zd. drugie k.p.c., mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią

przeszkody do nadania mu biegu i rozpoznania go we właściwym trybie. Regulacja zawarta w art. 130 § 1 zd. 2 k.p.c. stanowi dyrektywę rozpoznania pisma zgodnie z jego treścią wyrażającą intencje autora, także wówczas gdy zostało ono mylnie oznaczone lub dotknięte innymi oczywistymi niedokładnościami, jeżeli wyjaśnienie wątpliwości jest możliwe w drodze wykładni pisma lub przez wezwanie strony do usunięcia lub wyjaśnienia dostrzeżonych przez Sąd wątpliwości (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2008 r. I UZ 28/08, OSNCP 2010, nr 11 – 12, poz. 151, z dnia 16 maja 2012 r., III CZ 18/12, nie publ., z dnia 14 listopada 2013 r., IV CZ 81/13, nie publ. oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2012 r. IV CSK 384/11, nie publ.). Przepis ten uwzględnia możliwość popełnienia przez stronę oczywistego błędu i ma na celu zapobieżenie niekorzystnym dla niej skutkom procesowym, przy czym - *lege non distinguente* - dotyczy on także pism sporządzanych przez zawodowego pełnomocnika procesowego (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2017 r., III CZP 2/17, OSNC 2018, nr 2, poz. 16 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2012 r., I CZ 86/12, nie publ.). Jeżeli zatem - w świetle okoliczności sprawy - istnieją wątpliwości co do rzeczywistych intencji autora pisma, Sąd powinien poddać je wykładni zgodnie z dyrektywami właściwymi dla tłumaczenia oświadczeń woli (art. 65 k.c.) albo usunąć te wątpliwości przez wezwanie strony do ich wyjaśnienia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2013 r., IV CZ 81/13, z dnia 15 stycznia 2015 r., IV CZ 105/14 oraz z dnia 9 lipca 2015 r., I CSK 683/14 - nie publ.).

Z treści pisma procesowego (k. 526 akt) wynika jednoznacznie, że złożyła je wyłącznie uczestniczka M. C. działająca poprzez pełnomocnika. Nie zachodziły zatem wątpliwości ani co do treści tego wniosku, ani intencji składającej je osoby, w związku z tym nie doszło do zarzucanego Sądowi Okręgowemu uchybienia procesowego polegającego na niewezwaniu pełnomocnika zawodowego do wyjaśnień. Sąd drugiej instancji nie naruszył także art. 65 k.c. w zakresie wykładni wniosku o doręczenie odpisu postanowienia Sądu pierwszej instancji z uzasadnieniem. Nawet w sytuacji udzielenia pełnomocnictwa jednemu pełnomocnikowi procesowemu będącemu adwokatem lub radcą prawnym, każdy z uczestników postępowania nieprocesowego działa samodzielnie i samodzielnie

zleca pełnomocnikowi podejmowanie określonych czynności procesowych w jego imieniu i na jego rachunek. Wiąże się to bowiem z autonomiczną decyzją każdego uczestnika o kontynuacji jego udziału w postępowaniu, składaniu różnego rodzaju wniosków procesowych lub środków zaskarżenia. Nie było zatem dostatecznych podstaw do przypisywania czynności procesowej podejmowanej w formie pisemnej przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego w osobie adw. K. K. innego znaczenia niż wynikające z jednoznacznej treści wniosku (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 września 2013 r., V CZ 38/2013, nie publ. i z dnia 9 stycznia 2014 r., V CZ 76/13, nie publ. oraz wyrok z dnia 19 kwietnia 2012 r., IV CSK 384/2011, nie publ.).

W świetle przytoczonych okoliczności zażalenie podlegało zatem oddaleniu (art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).

aj